

Workshop sommermøde 16:

Samarbejde med praksis om forskning

Helle Antczak, lektor

Lene Nedergård, lektor

Socialrådgiveruddannelsen

Professionshøjskolen Metropol

Workshoppens forløb

- **Oplæg 30 min**
  - Kort præsentation af de to forskningsprojekter:
    - Vidensbaseret Socialt Arbejde (VIBASO)
    - Beslutningsprocesser og faglige roller i rehabiliteringsteams
  - Fokus:
    - Hvordan er samarbejdet med kommunerne foregået
    - Hvordan har projekterne bidraget til praksisudvikling
    - Udfordringer og dilemmaer i samarbejdet
- **Gruppevis drøftelse 30 min**
  - Udfordringer og fremadrettede muligheder
- **Plenum 30 min**

Projekt "Beslutningsprocesser og faglige roller i Rehabiliteringsteams"

Formålet med projektet:

At opnå viden om det tværprofessionelle samarbejde og de beslutnings- og vurderingsprocesser der pågår i rehabiliteringsteamene, samt hvordan kommunernes organisering har indflydelse herpå.

Når rehabiliteringsteamene frem til en tværfaglig vurdering og fælles beslutning?

- Hvordan foretages vurdering og træffes beslutninger i teamet?
- Hvordan anvendes dokumentation i beslutningsprocessen, herunder; hvilken dokumentation og viden lægges der vægt på?
- Hvilke roller har hhv. borger, præsenterende sagsbehandler og teammedlemmer i beslutningsprocessen og samarbejdet?
- Hvilken betydning har organiseringen af teamet for beslutningsproces og roller?

Forskningsprojektets baggrund og organisering

Institut for socialt arbejde på Metropol, 2014-15

Projektdeltagere: Undervisere fra socialrådgiveruddannelsen

Finansiering: Intern

Afrapportering:

- Workshop i hver af de to kommuner med præsentation af resultater
- Oplæg konferencer
- Artikler
- Undervisningsmateriale

Projektets empiri

- **Dataindsamling i to kommuner:**
  - 72 observationer af møder i rehabiliteringsteam
  - 16 interviews med teammedlemmer
  - 16 Interviews med sagsbehandlere
  - 50 interviews med borgere
  - Sagsakter: rehabiliteringsplaner og indstillinger.

Workshops i samarbejdskommuner

- **Kommune I : August 2014**
  - deltagere: ca. 30 sagsbehandlere, teammedlemmer, ledelse
- **Kommune I: November 2015**
  - deltagere: ca. 20 sagsbehandlere, teammedlemmer, ledelse
- **Kommune II: Juni 2015**
  - Deltagere: ca. 15 teammedlemmer og teamledere

Eksempel på program for workshop

- 12.30 – 13.30: Intro om projektet og formål med dagen
Borgerinddragelse
Spørgsmål til drøftelse
- 13.30 – 14.15: **Tværfagligt samarbejde**
Spørgsmål til drøftelse
- 14.15 – 15.00: **Mødernes struktur og indhold**
* Formøder - Anvendelse af
* Beslutningstaging og argumentation
* Timeout eller ej
Spørgsmål til drøftelse
- 15.00 – 15.30: Afrunding, evaluering og fremtidigt samarbejde

Eksempel på workshop: Spørgsmål til drøftelse: Borgerinddragelse

- **Hvilken form for borgerinddragelse er mulig indenfor mødets ramme?**
- **Hvordan sikres borgerinddragelsen, når I er mange om bordet, når der er en asymmetrisk relation, og udfaldet ofte er besluttet på forhånd?**
- **Hvordan sikres at borgerne forstår indstillingen – særligt ved ressourceforløb?**

Eksempel på workshop: Spørgsmål til drøftelse. Tværfagligt samarbejde

- **Er der fælles ejerskab eller har nogle teammedlemmer mere ansvar end andre?**
- **Hvordan inddrage alle i dialogen og samtidig sikre en dybere samtale?**
- **Oplever I selv, at I sjældent er uenige? Og i givet fald: hvorfor?**
- **Hvad tænker I om, at det er svært at identificere eksplicit argumentation? Har det nogen betydning?**
- **Hvad er godt tværfagligt samarbejde for jer?**

Eksempel på workshop: Spørgsmål til drøftelse: Mødernes struktur og indhold

- **Hvor meget bør den skriftlige dokumentation vægtes i forhold til dialogen med og oplevelsen af borgeren under mødet?**
- **Hvad tænker I om, at det er svært at se hvad der lægges vægt på, når dokumentationen gennemgås?**
- **Timeout eller ej:**
  - **Kan man debattere og argumentere åbent, når borger er til stede (ingen time-out), eller forsvinder debatten?**
  - **Hvordan sikres at alle er enige, og at al nødvendig viden er indsamlet, når der ikke holdes timeout?**
  - **Hvad hvis der er uenighed teammedlemmerne imellem?**

Eksempel på Evaluering og afrunding

PROFESSIONSHØJSKOLEN

METROPOL

- 1) Beskriv hvilket udbytte du har fået fra henholdsvis dagens workshop og fra samarbejdsprocessen med Metropol
- 2) Er der noget i dag eller undervejs i samarbejdet med Metropol, der har fået dig til at tænke over om jeres praksis kan gøres på andre måder fremadrettet? Hvis ja, Hvordan? Hvis nej, Hvorfor ikke?
- 3) Er der noget i dag, som har fået dig til at reflektere over din egen funktion/rolle? Uddyb gerne

Betydningen for praksis

Generelle tilbagemedlemmer:

- Blevet klogere på egen praksis.
- Givet anledning til refleksion.
- Medført konkrete ændringer af praksis

- *Vi har fået brugbar respons fra forskerne – der er ikke tale om løftede pegefingre, men konkrete input, som betyder at vi kan agere bedre*
- *Citat fra Socialrådgiveren aug. 16*

Betydningen for praksis

Udbyttet af workshop har givet mig mange gode input, samt lyst til at arbejde videre på at forsøge at få det optimeret.

- Godt med tilbagemelding på hvordan vores faglighed kan styrkes omkring de tværfaglige drøftelser.
I det hele taget et godt grundlag for os at arbejde videre med.

Fint at få nogle opmærksomhedspunkter hvor vi kan "stramme op". Vi kan altid blive bedre til inddragelse af borger, tværfaglighed og at blive bedre til argumentationen.

Der var dog elementer som var utroligt tankevækkende, som helt sikkert er noget jeg vil tage med mig videre

Udfordringer og dilemmaer

- Praktisk: koordinere observationer og interviews, indhente tilsagn fra borgerne: En ekstra opgave i en travl hverdag
- Vores rolle under observationerne, og påvirkning af det felt vi observerer.
- Når vi bliver vidne til fx fejlfortolkning af lovgivningen eller dårlig kommunikation eller mødeledelse.
- Workshops: Hvordan formidle kritik?
- Artikler: En mere kritisk vinkel
- Når enkeltpersoner kan genkendes qua rolle eller formulering

Videobaseret supervision af socialrådgiveres samtaler med udsatte unge

Min Rådgivningspartner

Et udviklings- og forskningsprojekt

Et samarbejde mellem:

Professionshøjskolen Metropol
Socialrådgiver og ledere fra 3
kommuner

TrygFonden

Pilotfase

Testfase

Januar 2014

Januar 2016

Januar 2018

Formål med Min Rådgivningspartner:

At give socialrådgiverne individuel og direkte supervision på samtaler

- Individuel dialog med en 'partner'

Individuel dialog med en 'partner' som
passer til den enkeltes behov

Bedre samtaler med unge

At skabe et forskningsgrundlag for samtaler med unge

- Skabe viden: Der er meget lidt viden om samtaler med unge i et myndighedsperspektiv
- Skabe bedre og mere realistisk undervisning

Samarbejde med kommunerne

Vi har i pilotfasen udviklet:

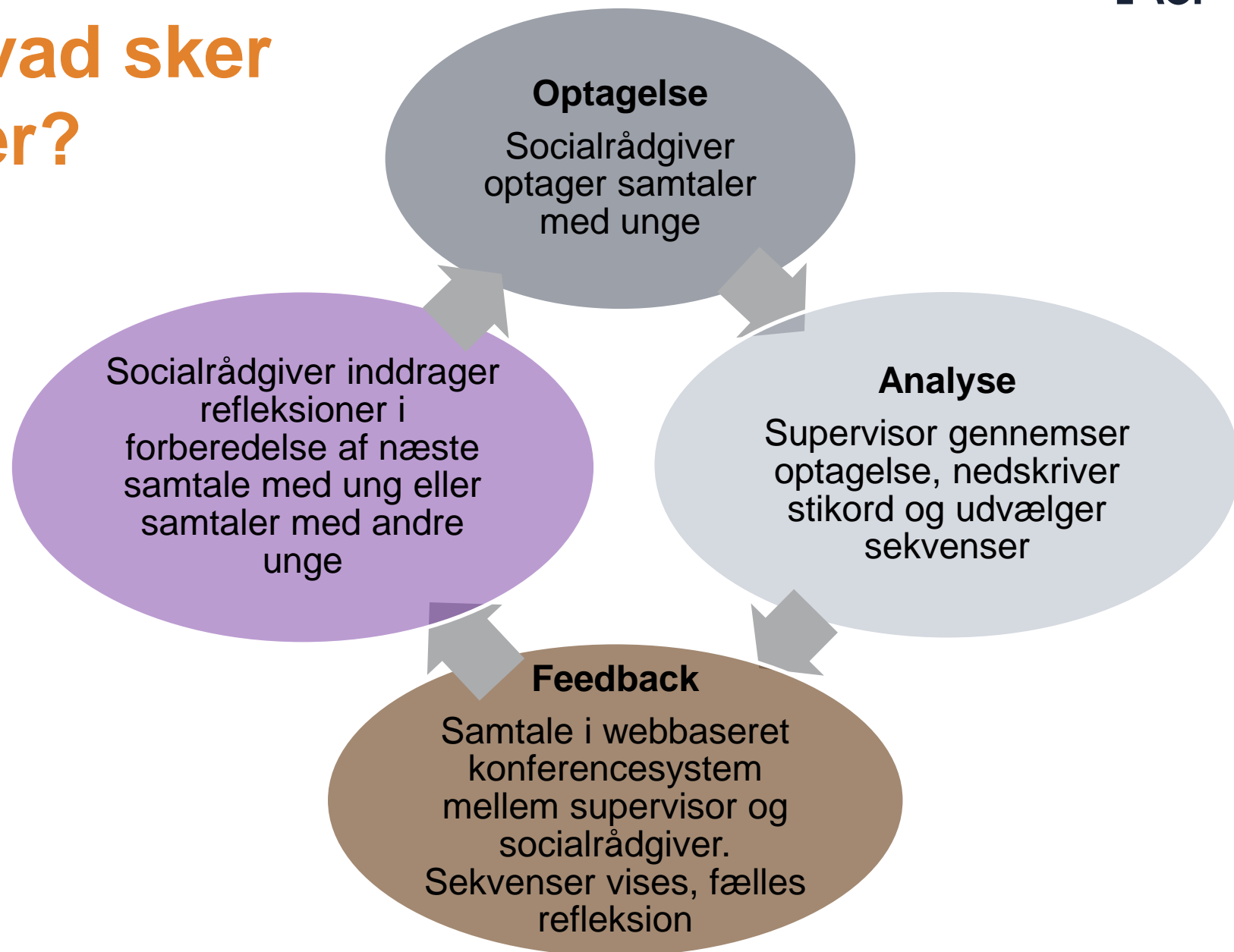
- Et observations- og analysesystem

(inspireret af CLASS – skoleområdet, USA)

- Et supervisions-system

(Inspireret af MTP – skoleområdet, USA)

Hvad sker der?

Supervisorerne analyserer ved hjælp af observationsmanual. Fordi:

- Den forskningsbaserede viden om videobaseret supervision anbefaler at bruge tydelige kriterier for analyse og feedback – og at bruge en manual i den forbindelse
- De deltagende socialrådgivere får en ensartet feedback - på et gennemsigtigt grundlag
- En forskningsproces gøres mere tilgængelig

Forskningsbaseret:

- Vi bygger på forskning og erfaringer fra My Teaching Partner
- SCIE (Social Care Institute for Excellence) i London har udfærdiget en række forskningsoversigter til os
- Forskning fra tilgrænsende områder

Observationsmanualens tre brede fokusområder med tilhørende dimensioner: METROPOL

	1.Kontakt og udviklingsstøtte	2.Samtalens struktur og organisering	3.Samtalens opgave
Dimensioner	Positivt, empatisk klima	Ydre rammesætning	Regelgrundlag
	Negativt klima	Tematisk rammesætning	Rådgivning
	Ungeperspektiv	Samtalens rytme	Informationsudveksling
	Opmærksomhed på den unges behov	Samtalens tempo	
	←	4.Den unges engagement	→

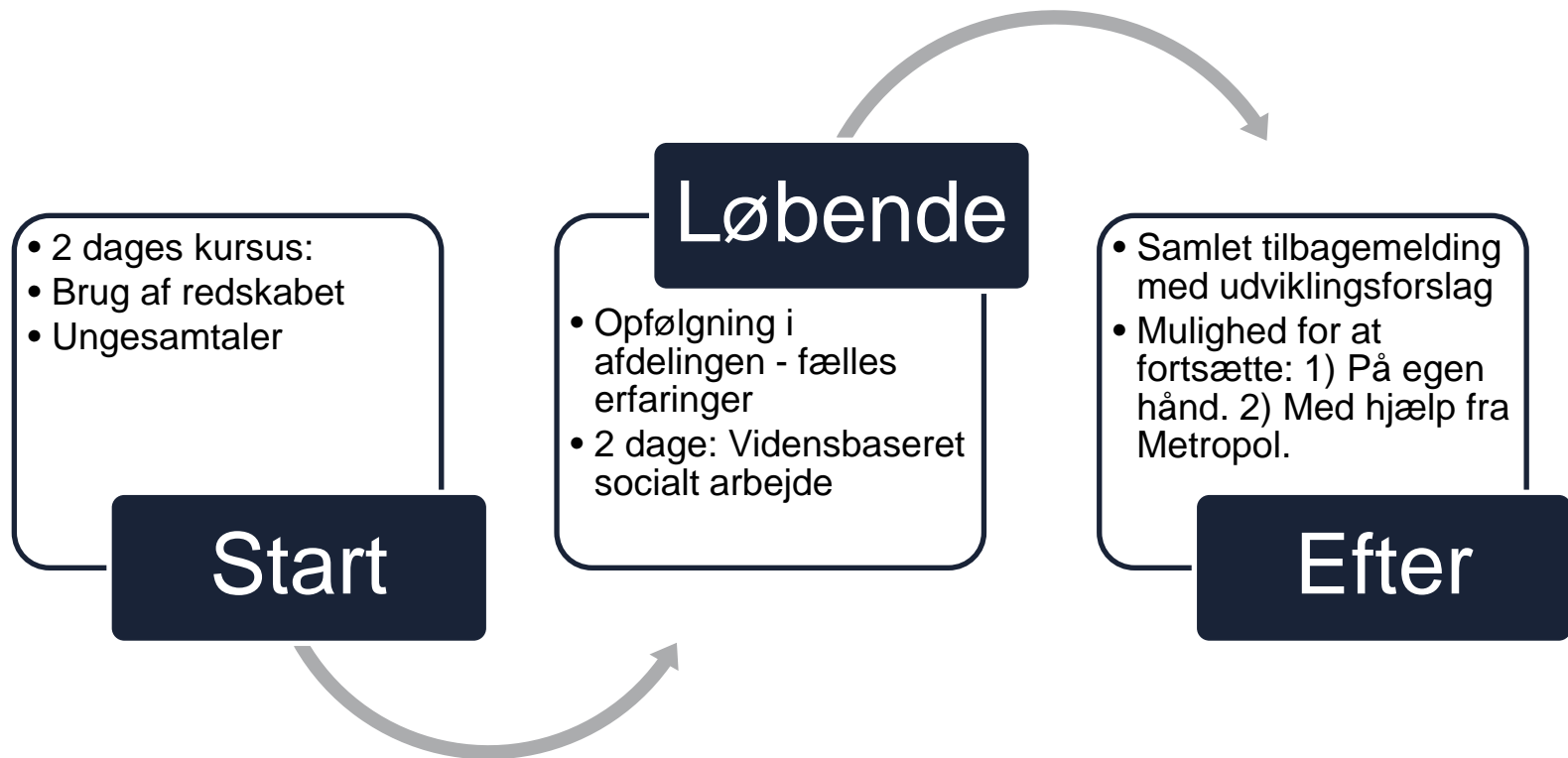
Observationsmanualens tre brede fokusområder med tilhørende dimensioner: METROPOL

	1.Kontakt og udviklingsstøtte	2.Samtalens struktur og organisering	3.Samtalens opgave
Dimensioner	Positivt, empatisk klima	Ydre rammesætning	Regelgrundlag
	Negativt klima	Tematisk rammesætning	Rådgivning
	Ungeperspektiv	Samtalens rytme	Informationsudveksling
	Opmærksomhed på den unges behov	Samtalens tempo	
	←	4.Den unges engagement	→

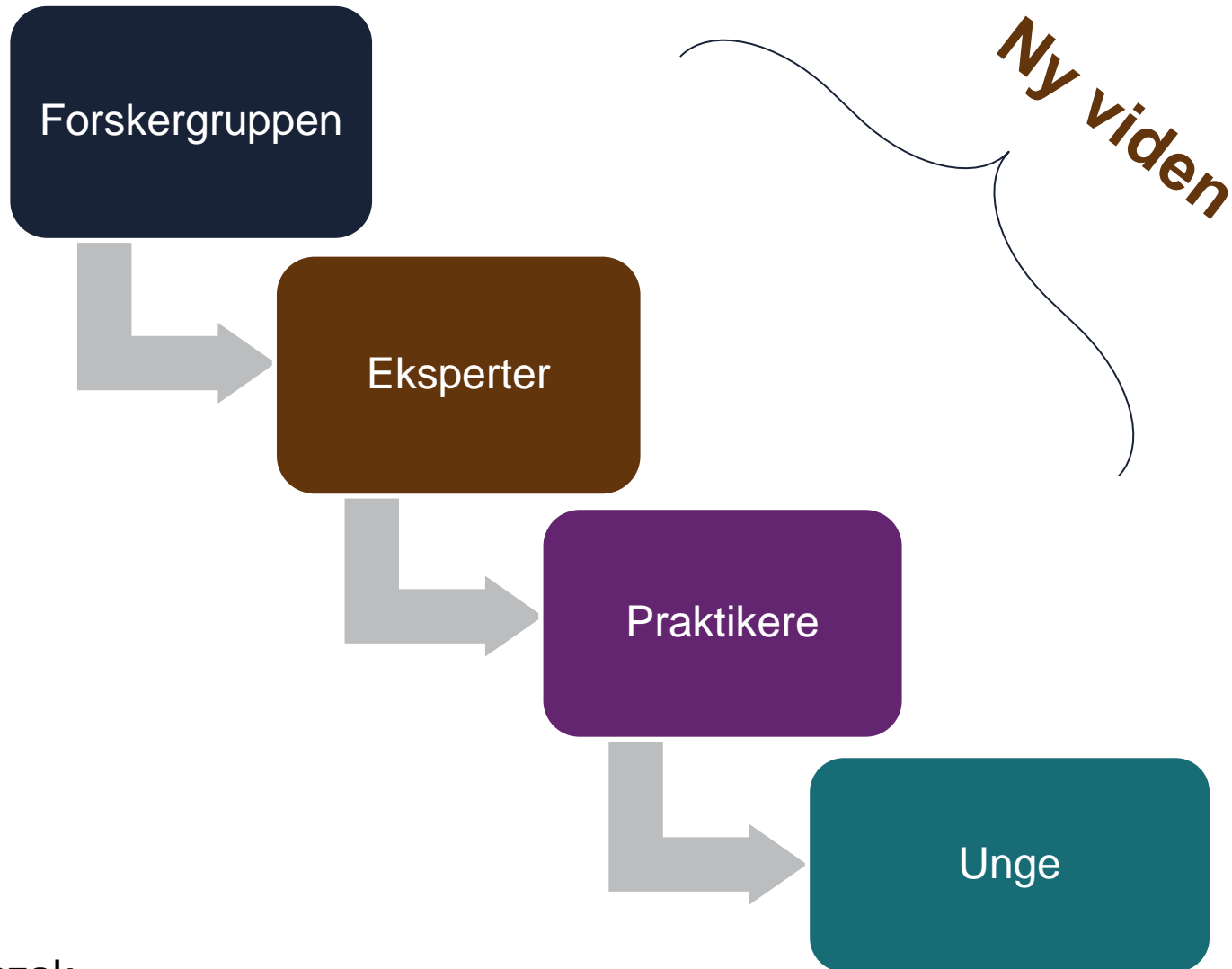
Skal vidensbaseres og udvikles

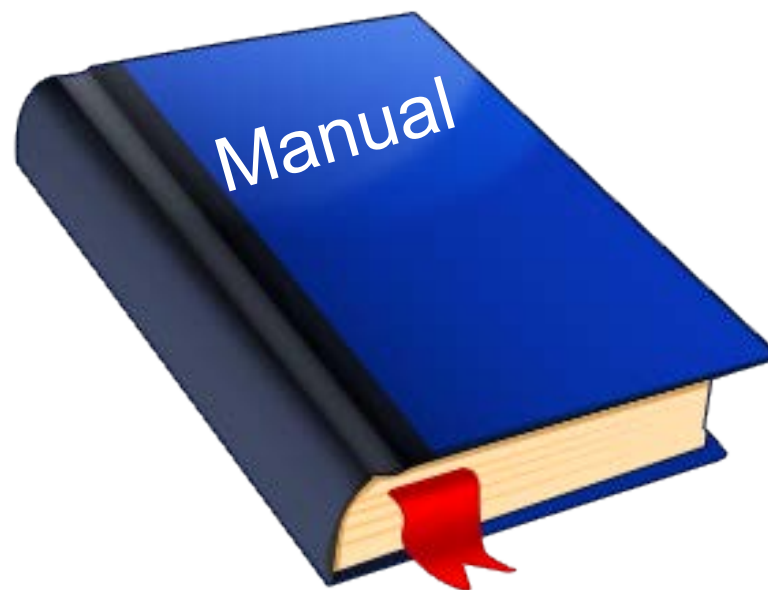
Hvad sker der ellers?

Den videre forskningsproces

Ny viden

Opmærksomhedspunkter – på baggrund af det, supervisorerne og forskergruppen har set:

- De fleste socialrådgivere er gode til at etablere og vedligeholde kontakten med deres unge borgere
- En del sagsbehandlere har vanskeligheder med at:
  - strukturere samtalerne
  - lytte
  - forholde sig åbent og nysgerrigt
  - få de unge til at fortælle og udfolde deres perspektiv
  - få gjort de retlige forhold tydelige
- Der er meget store individuelle forskelle på, hvor godt samtalerne håndteres – også blandt de yngre, nyuddannede

Foreløbige resultater omkring redskabets anvendelighed

Sagsbehandlerne i de tre deltagende kommuner fra pilotfasen har brugt redskabet: 130 samtaler er optaget og brugt til supervision og feedback. (Og indgår nu i forskningsmaterialet til generering af ny viden)

De deltagende sagsbehandlere har fået fagligt udbytte af supervisorernes feedback: de siger det selv i interviews. Og vi kan se det på optagelserne.

Hvad har socialrådgiverne fået ud af det

- Ny viden om hvad de gør og hvad deres styrker og svagheder er
- Ny viden om deres unge borgere – og om kontakten med dem
- Styrkede færdigheder:
  - Kunne disponere og strukturere samtalen
  - Bedre metoder i samtalen
  - At give mere plads til den unges perspektiv
  - At støtte den unges udvikling og selvbillede

Viden om hvad jeg gør, og om styrker og svagheder

Sagsbehandlercitat: "Men det er jo det her med at vi bliver bevidste om, hvad er det egentlig konkret vi gør? Hvem er jeg som person? Og hvad har det af indflydelse på den unge, jeg sidder og taler med? Og det synes jeg, jeg har fået rigtig, rigtig meget ud af, det er at blive bevidst omkring min force."

Strukturen i samtalen – fx indledningen

Sagsbehandlercitater: ”Jeg har nogle gange set at mine indledninger nok har været for lange, og at nogle af de unge har haft sådan et lidt drømmende blik lige pludselig. Hvor jeg tænker, okay det kan jeg godt gøre kortere og mindre kompliceret.”

Metoder i samtalen

Sagsbehandlercitat: "Så har hun (supervisor) forsøgt at sige *"prøv at gentage endnu mere hvad de unge siger til dig. Vær sikker på at du forstår det de siger rigtigt."* Men også måske, at det sætter gang i at de taler mere. Det er en af de ting, jeg har forsøgt at gøre endnu mere. Og som i hvert fald i den her samtale jeg lige har fået feedback på viser, at det er rigtig godt."

Udfordringer og dilemmaer

- Virkeligheden for samarbejdspartnerne forandrer sig hele tiden
- Ledelsesmæssig opbakning
- At observere problematisk praksis

Spørgsmål til gruppedrøftelse

Hvordan kan forskningsprojekter på socialrådgiveruddannelserne bidrage til at udvikle det sociale arbejdes praksis?

Hvad er jeres eventuelle erfaringer fra samarbejde med praksis om forskning? Hvad beriger og hvad udfordrer?

Skal forskning på professionshøjskolerne adskille sig fra forskning på universiteterne, og i givet fald på hvilken måde?